

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13190/2023
14.06.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Александар Мијалковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Михајло Живковић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 18/23 од 17.01.2023. године, у седници одржаној 14.06.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 18/23 од 17.01.2023. године и пресуда Основног суда у Пироту П2 251/22 од 17.11.2022. године у ставу првом изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П2 251/22 од 17.11.2022. године, ставом првим изреке, заједничко дете парничних странака мал. ВВ, рођен ...2019. године у ..., поверен је на самостално вршење родитељског права мајци АА. Ставом другим изреке, уређен је начин одржавања личних односа малолетног детета странака са оцем ББ на начин ближе описан у том делу изреке и одређено је пребивалиште детета на адреси пребивалишта мајке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа 20.000,00 динара месечно почев од дана доношења првостепене пресуде, па убудуће док за то постоје законски услови, на начин ближе описан у том делу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужилји накнади трошкове парничног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 18/23 од 17.01.2023. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14) и утврдио да

је ревизија основана због погрешно примењеног материјалног права, услед чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су током трајања ванбрачне заједнице добиле заједничко малолетно дете ВВ рођеног ...2019. године. Због трајно поремећених односа међу парничним странкама, тужила је са малолетним дететом трајно напустила ванбрачну заједницу са туженим. Парничне странке су се на рочишту за главну расправу 17.11.2022. године, споразумеле о вршењу родитељског права над малолетним дететом, његовом пребивалишту, начину одржавања личних односа детета са родитељем са којим не живи и доприносу на име издржавања мал. детета. Мал. ВВ има три године, има уобичајене потребе у погледу исхране, одевања и лечења. Утврђено је да за издржавање мал. детета потребно 20.000,00 динара месечно.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је у најбољем интересу малолетног детета да буде поверено мајци да самостално врши родитељско право уз утврђен модел одржавања личних односа са оцем као родитељем са којим не живи, а по прихваћеном споразуму родитеља на основу члана 78. Породичног закона (ПЗ).

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду донету применом одредаба члана 61., 78. и 160. ПЗ, оценивши да није закључен споразум о вршењу родитељског права, применом одредбе члана 77. става 3. ПЗ, која прописује услове за самостално вршење родитељског права. Међутим, изостали су разлози који су га руководили на доношење такве одлуке.

Врховни суд не прихвата оваква контрадикторна становишта нижестепених судова, због чега се ревизијом основано указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 77. став 3. наведеног закона, прописано је да један родитељ врши сам родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а нису закључили споразум о вршењу родитељског права. Одредбом члана 74. став 4. истог закона је прописано да један родитељ сам врши родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот, а закључили су споразум о заједничком или самосталном вршењу родитељског права, али суд процени да тај споразум није у најбољем интересу детета.

Одредбом члана 266. став 1. ПЗ, прописано је да је у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета. Одредбом члана 270. ПЗ, прописано је, да је, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, суд дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима. Одредбом члана 272. став 2. истог закона прописано је да, ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права или суд процени да њихов споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем, доноси суд.

Врховни суд налази да се одлуке нижестепених судова за сада не могу прихватити као правилне, с обзиром да је остало неразјашњено на основу чега је одлучено да тужила самостално врши родитељско право. Првостепени суд је закључио да су на рочишту 17.11.2022. године, странке постигле споразум о заједничком вршењу родитељског права и на основу таквог споразума донео одлуку којом је заједничко малолетно дете парничних странака поверио мајци на самостално вршење родитељског права. Тужени је у жалби и потом у ревизији указивао да није постигнут споразум о томе да мајка самостално врши родитељско право, јер је тужбом тражено поверавање детета „на чување и васпитавање“, са чим се он уствари сагласио. Другостепени суд, закључивши да такав споразум није постигнут, не даје разлоге који су га руководили да донесе одлуку којом мал. дете поверава мајци на самостално вршење родитељског права.

Према томе, побијене одлуке не садрже разлоге о процени најбољег интереса малолетног детета у смислу одредби члана 6. и 266. ПЗ и члана 9.став 3. Конвенције о правима детета.

Имајући у виду наведено, Врховни суд сматра да се не могу прихватити разлози због којих је суд одлучио о самосталном вршењу родитељског права код изостанка споразума родитеља о томе.

У поновном поступку, првостепени суд ће имати у виду примедбе изнете у овом решењу и након спроведеног поступка донети закониту и правилну одлуку о тужбеном захтеву за вршење родитељског права.

Сагласно наведеном, на основу одредбе члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић